

TALHA APAK

Yeminli Mali Müşavir (YMM)
talha.apak@paradergi.com.tr

Türkiye’de kripto paralarla alışveriş yapılması Merkez Bankası tarafından yasaklandı. Bu adım global bir etki yarattı. Bitcoin başta olmak üzere dünyada yaygın olan kripto paralar değer kaybetti...

Coin'lerle alışveriş yasaklandı

KRİPTO paralar, dünya üzerinde çeşitli yerlerde geleneksel varlıklar gibi alınıp satılabildiği gibi, ticari ürünlerin alım satımında ödeme aracı olarak da kullanılıyor. Değerleri diğer varlıklara göre çok daha oynak olan kripto paraların paylaştığı dağınık altyapı, bireylerin bir aracı olmadan birbirlerine ödeme yapmasına imkan veriyor. Kripto paraların ticari ürün alım satımında kullanılmasının en bilinen örneklerinden biri kısa zaman önce Tesla'nın bitcoin ile binek araç satışına başlaması oldu. Çok yaygın olmasa da bazı şirketler tüketici ürünleri veya hizmetlerinin kripto parayla alınmasına izin veriyor. Türkiye’de ise, Rolls-Royce ve Lotus markalarının distribütörü Royal Motors kripto parayla alım işlerini kabul edeceğini bu hafta açıklamıştı.

TCMB tarafından hazırlanan yönetmelikte, ilk defa hukuki anlamda kripto varlığın tanımı yapılırken, kripto varlıkların ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılmasına 30 Nisan'dan itibaren yasak getirildi. Düzenlemeyle birlikte kripto paraların alımı ya da satımı yasaklanmadı. Kripto paralar, özel şirketlerce işletilen kendilerine özel borsalarda alınıp satılabiliyor. Düzenlemeyle, ödeme hizmeti veren ve elektronik para kuruluşu olarak sınıflandırılan şirketlerin kripto paraların alım-satımının yapıldığı borsalara para transferine aracılık etmesi de engellendi. Ödeme hizmeti kuruluşlarının kripto varlıklara dayalı iş modelleri geliştirmesi de yasaklandı.

YASAK 30 NİSAN'DA BAŞLIYOR

16 Nisan 2021 Tarihli Resmi Gazete’de TCMB tarafından yayımlanan yönetmelikle, ödemelerde kripto varlıkların kullanılmasına, ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların doğrudan veya dolaylı olarak kullanılmasına ve ödeme ve elektronik para kuruluşlarının kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihraç hizmeti sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımlarına aracılık etmemesine ilişkin usul ve esasları belirlenmiş bulunuyor. Buna göre;

● Kripto varlık, dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak sanal olarak oluşturulup dijital ağlar üzerinden dağıtım yapılan, ancak itibari para, kaydı para,

elektronik para, ödeme aracı, menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracı olarak nitelendirilmeyen gayri maddi varlıkları ifade eder.

- Kripto varlıklar, ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılamaz.
- Kripto varlıkların ödemelerde doğrudan veya dolaylı şekilde kullanılmasına yönelik hizmet sunulamaz.
- Ödeme hizmeti sağlayıcıları, ödeme hizmetlerinin sunulmasında ve elektronik para ihracında kripto varlıkların doğrudan

veya dolaylı olarak kullanılacağı bir şekilde iş modelleri geliştiremez, bu tür iş modellerine ilişkin herhangi bir hizmet sunamaz.

● Ödeme ve elektronik para kuruluşları, kripto varlıklara ilişkin alım satım, saklama, transfer veya ihraç hizmeti sunan platformlara veya bu platformlardan yapılacak fon aktarımlarına aracılık edemez.

MERKEZ RİSKLERE DİKKAT ÇEKTİ

TCMB'den ayrıca yapılan yazılı açıklamada, kripto varlıkların herhangi bir düzenlemeye tabi olmaması, değerinin aşırı oynaklık göstermesi, merkezi olmayan yapısı, sahiplerinin bilgisi dışında usulsüz olarak kullanılabilmesi ve yasadışı faaliyetlerde kullanılabilmesi gibi risklerin yarattığı tehlikelere dikkat çekildi. “Bu varlıkların ödemelerde kullanılmasının, yukarıda bahsedilen sebeplerle işlemin tarafları açısından telafisi mümkün olmayan mağduriyetler yaratma ihtimali bulunduğu ve bu alanda mevcutta kullanılan yöntem ve araçlara karşı güven zafiyeti meydana getirebilecek unsurlar içerdiği değerlendirilmektedir” denildi.

Son zamanlarda TL'nin değer kaybetmesiyle birlikte kripto paralara karşı Türk yatırımcıların ilgisi hızla arttı. Reuters'in haberine göre ABD'li araştırma kurumu Chainalysis'in yaptığı araştırmada, Türkiye’de kripto paraların işlem, yani alım-satım hacmi Şubat başı ile 24 Mart arasında 218 milyar TL (26 milyar dolar) oldu. Bu tutar bir yıl önce 7 milyar TL'nin sadece biraz üzerindedir. Türkiye'nin ödeme yasağının ardından ABD borsalarına kote kripto para ve blockchain bağlantılı faaliyet yürüten şirketlerin hisseleri, açılış öncesi işlemlerde yüzde 1.5 ile yüzde 6 arası değer yitirdiği görüldü.